Після конфіскати — другий наклад.

Ч. 93 (10.476). Львів, четвер 30. квітня 1925. Почтову належитість оплачено гуртом. Рік XLIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10. II. пов.
Конто почт. щад. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Гол. Редактор приймає від 1—2 год. пополуд. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·20 зл. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 17 СОТ.

Пошесть цензури.

Кожна пошесть зявляється й поширюється або наслідком інфекції, або витворюється на занедбаному, запущеному, занечищеному, під гігієнічним оглядом здевастованому грунті. Одначе й перещіплення якоїсь хвороби чи пошести є можливе тільки тоді, коли є до того пригожий, податний грунт. Так діється в сфері фізичній і духовій. Кволе, знищене і занедбане тіло легко піддається недузі, легко стає жертвою пошестного зараження. Так само кволий дух, — в значінні індивідуальному й громадянському лекше піддається інфекції пошестних ідей, лекше попадає в обійми хвороби, скорше скочується по похилій площині духової декаденції.

До духових пошестей в загально-громадянському значінні належить між иншим пошесть цензури. Здорові соціяльні організми, в яких духова гігієна стоїть на високому ступні і є відповідно приноровлювана, є відпорні на такі пошести, як цензура. В здорових організмах відбувається правильне кружляння крови, свобідна виміна поглядів, які в благородних змаганнях витворюють синтезу громадських ідей, основ громадянського життя, які є творчими побудами на шляху поступу. В кволих або хворих організмах наступає інфекція духових пошестей, нівечення сили і природного функціонування тих організмів.

Цензура! — це слово ще недавно було невідоме широкому загалові, а ще менше були відомі зміст і суть цензури. Та сьогодня вже підросток знає, що таке цензура. Але в останніх літах тільки до нас приноровлювано цензуру чинниками позагромадянськими й позанаціональними. Нас поставлено в становище обєкту цензури. Наше життя у всіх його видах і ділянках стало предметом цензурної інфекції. Та здоровий організм наш досі з успіхом боровся з цими духовими заразками. Аж в останньому часі наступив декадентський перелім і то в місці, де того найменше можна було сподіватися.

У „Львівсько-архієпархіяльних Відомостях" (ч. 2 з 15. квітня ц. р.) находимо: „Закон о попереджаючій цензурі книг". Поминаємо недоладний під оглядом права, мови і стилю уклад цього „закону", бо маємо на меті звернути увагу на інфекційний та хоробливо-реакційний бік справи.

Митрополичий Ординаріят, засягнувши поради еп. Боцяна й капітулі, видав, в радше воскресив старий закон про церковну цензуру. Отже „духовим батьком" церковної цензури у львівській архідієцезії є о. еп. Боцян. Годиться цей факт устійнити. В самому „законі" є речі з церковного становища наскрізь правильні, хоч ледви чи передумані, а тим самим і доцільні, але є й речі зовсім абсурдні, крайно реакційні, прищіплені хіба пошестною атмосферою, речі, які не принесуть ніякої користи ні ісповідникам греко-католицизму, ні гр.-кат. церкві. Без закиду зі суто-церковного становища є заборона світським людям без попередньої цензури видавати св. Письмо, його переклади, коментарі до нього, богословські книги, історію церкви, твори з обсягу церковного права, молитовники, збірки церковних пісень і т. и. Але і в цій матерії вже занадто перебörщено, забороняючи видавати твори з області етики і наук, що стоять у звязку з релігією і моралю, що містять в собі „щось, що має яку звязь з релігією і обичайністю".

Та ці постанови є ще нічим у порівнанні з дальшими параграфами. І так § 5. в цілости постановляє: „Не вільно священикам без позволення Ординаріяту, монахам же без позволения своїх настоятелів і Ординаріяту видавати книжок навіть **світського змісту**; не вільно їм видавати і редагувати часописів, або **дописувати** до них". Цю постанову доповнено в §. 7. в той спосіб, що за протилежне § 5. ділання накладає на священиків суспензу. § 8 поглиблює „принціпову" постанову в той спосіб, що священик підпадає суспензі не лише, коли він редагує часопис або дописує до нього без дозволу Ординаріяту, коли містить навіть безіменну статтю, яка не стоїть у звязку з вірою, але і тоді, коли диктує або інспірує якусь статтю.

Таким чином львівський Ординаріят робить замах на громадянські права й обовязки священика-громадянина, фактично спутує, як не припиняє зовсім громадянську свободу священиків, накладає пута на кожний громадянський крок підчиненого собі духовенства. Бо не лише нпр. допис священика в якій-небудь церковно-народній справі, але також в справі читальні, кооперативи, голоду, адміністративних надужить і т. и. теж підпадає попередній цензурі і вимагає дозволу Ординаріяту. Священик-письменник, поет, історик мистецтва, педагог і т. и. стоїть зі своєю творчістю, натхненням, захопленням, творчою інвенцією під контролею святоюрських цензорів. Справді треба перейти поза межі здорового розуму, треба в найвищому ступні попасти в горячку „morbus censuralis", щоби затратити нормальний погляд на світ і впасти жертвою абсурдности.

Епископи станиславівський і перемиський розпинаються за целібатом, львівський митрополит твердить, що він нічого не проголошував, що навіть слід впливати на епископів-реформаторів, щоби вони завернули з хибної дороги, але одночасно львівський Ординаріят за підписами митрополита Шептицького, епископа Боцяна, ген. вікарія Бачинського і препозита Капітули Білецького вступає за посередництвом превенційної цензури на шлях боротьби з оборонцями стародавніх прав українсько-католицької церкви. „Morbus censuralis" — цензуральна недуга сильно вхопила в свої пошестні кліщі керманичів львівської архідієцезії, що вони годяться взяти розбрат навіть з правилами льогіки. Львівський Ординаріят не вдоволяється наложенням попередньої цензури на підчинене собі духовенство; в своїй короткозорости, він розтягає попереджаючу цензуру на всіх визнавців гр. кат. віроісповідання. § 6. цього середньовічного закону постановляє таке: „В часописах, які містять статті проти католицької віри і християнської обичайности, не вільно і світським католикам дописувати — хіба із справедливої якоїсь причини, про яку має судити Ординаріят".

Кожний закон тільки тоді доцільний, коли він є ясний і вичерпуючий, коли є викликаний життєвими потребами та коли він розпоряджає відповідними екзекутивними засобами. І справді у відношенні до підчинених собі священиків ординаріятський закон про попередню цензуру, який не торкається тільки книг (як стоїть в заголовку), але й часописів, дописів і т. и., має й екзекутивні постанови (суспензу). Инша річ, чи у всьому обемі вдасться оо. цензорам здійснити свою екзекуцію, а радше найти основу до неї. Вірнійше буде допустити можливість, що в багатьох випадках (дописів, диктованих чи інспірованих статей, письменницьких творів і т. и.) священики виступатимуть під прибраними прізвищами, анонімово, щоби тільки виминути попередню цензуру. Та чи це не є бездумне змушування людей, та ще й духовних осіб до того, щоби вони кривили душею, свуїтщилися, розминалися на точці чесности з собою? А вже зовсім недоцільний є § 6-тий, що торкається „світських католиків".

Не хочемо подрібно розглядати цього знаменитого закону про попереджаючу цензуру книг, обмежуючись до загального ствердження цього дуже нещасливого кроку, зробленого львівським Ординаріятом. Святоюрська цензура ніколи не мала добрих наслідків; навпаки, лишилася чорною плямою на нашій культурі. Святоюрець о. Венедикт Левицький, ославлений цензор „Русалки Дніпрової", правда не був церковним цензором, тільки світським, що з поліцейською завзятістю і нетерпимістю переслідував український культурний рух (знищив М. Шашкевича і тов.), але й це вже вповні вистарчає, щоби знехтувати цензорські завіхання св. Юра. Бо де були би ми, де була би й гр. кат. церква, колиб наше громадянство не було протиставилося цензорській розгнузданости?

Такої цензури, яку заводять львівські єрархи, взагалі не знають новітні часи. Навіть відомий римський „Index librorum prohibitorum" не знає попередньої цензури, тільки втягає на заборонений індекс твори, що розходяться з наукою католицької церкви або надто різко виступають проти її єрархії.

Превенційна святоюрська цензура є вже витвором одухоплених „ідеями" пануючого режіму, є хворобою, вщіпленою в наш організм хіба на поневолення і приниження нашого духовенства та обезславлення ініціяторів, законодавців і виконавців цензорського закону. Закон про превенційну цензуру є відгомоном найчорнійших часів середновіччя, а його тенденція, поминаючи громадянські мотиви, є протестом проти здорового розуму.

Тому найкраще буде, коли той закон негайно зникне, потахне в забутті як прикре свідоцтво убожества. Одно, що можливе сказати, то це оклик: назад до здорового розуму!

Ф. Федорців.

Red. czas. „Dilo" we Lwowie. Pr. 307/25. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny, jako Trybunał prasowy we Lwowie orzekł na wniosek Prokuratury Państwowej, że treść czasopisma „Dilo" Nr. 89 (10.446) z dnia 17. IV. 1925 r. pod tytułem 1) „W braterśkych obijmach" między słowami: a) w sławianstwi a: je ne pryrodnyj, b) stworyty a: polśku nacionalnu, 2) Poświatocznyi refleksii" od słów Ce wyrobluje do końca tego artykułu zawiera znamiona zbrodni ad 1) i 2) z § 65 a) ust. kar. uznał dokonaną 24. kwietnia 1925 r. konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenia całego nakładu i wydał w myśl §. 493. p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w §. 21. ust. druk. z 17. grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6. ex 1863. t. j. zarządzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 Zł. P. Lwów, dnia 25. kwietnia 1925.

Hawel.

Red. czas. „Dilo" Pr. 307/25. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny jak Trybunał prasowy we Lwowie, orzekł na wniosek Prokuratury Państwowej, że treść czasopisma „Dilo" Nr. 88 (10.441) z dnia 24. kwietnia 1925 r. w artykułach pod tytułem: 1) „Polszcza i Czechosłowaczczyna" między słowami: a) panuwannia a: czużonacionalni, b) demokratia a: Jasno, c) od słów Ta wże do końca tego artykułu. 2) „Nowynky" w notatce po tytułem Proty moskowśkych zazichań między słowami nacjonalno a: zmahannia zawiera znamiona zbrodni ad 1) i 2) z § 65 a) ustawy karnej uznał dokonaną w dniu 23. kwietnia 1925 roku konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 18. XII. 1852 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zarządzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. p. Lwów dnia 25. kwietnia 1925 r.

Hawel

По виборі Гінденбурга.

Англійська пересторога на передодні вибору. — Гінденбурґ як символ. — Однозгідність поглядів. — Приголомшення і потішення.

Вся европейська преса переповнена схвильованими коментарями з приводу вибору Гінденбурга презідентом Німеччини. Ще перед вибором, вступна стаття „Таймса", рахуючись, на всілякий випадок, з такою можливістю, силкувалась кинути останню перестороґу Німеччині: „Німецький нарід, піддержаний у своїм знищенім економічнім ладі з таким зусиллям з боку західних народів та Америки, взяв би на себе великий риск, колиб вибрав на президента людину, що є символом Гогенцолернського відродження, і через те знехтував цими настроями світової опінії, на яких основуєтья його нинішний добробут". А на иншому місці подає „Таймс" таку звязку характеристику індивідуальности Гінденбурга: „Ніхто в світі не має йому щонебудь закинути особисто. Він робив підчас війни те, що вважав своїм обовязком. Загальне враження щодо його особи таке, що він є обмеженим (narrow) і скромним жовніром, безпосередно не відповідальним за штучний галас, який счинювали вряди-годи довкола його особи. Його політична інтуїція є імовірно дуже непевна, а його мілітарна здібність напевно прибільшена з метою творення популярної легенди. А щодо його особистого характеру не знаємо нічого більше крім цікавої пасивности та безрадности, яку виявив підчас виборчої кампанії. Але в цій кампанії він полишає враження радше імени, леґенди, с и м в о л у, ніж політичного провідника з ясними ідеями і особистою ініціятивою".

І саме те, що Гінденбурґ став символом в останній боротьбі, має для всіх держав і для німецьких політиків головне значіння. Орґан правиці „Deutsche Allgemeine Zeitung" висловлює надію, що тепер у всій Німеччині вибухнуть нові джерела національного пробудження. Соціялісти у „Vorwärts" добачують у виборі знак до боротьби з реакцією. Орган Штреземана „Zeit" потішає себе, що закордонна політика не зміниться. За те майже вся французька преса стверджує однозгідно, що особа Гінденбурга перечеркує дотеперішні спроби порозуміння. Ніякий президент міністрів не зважиться тепер піддержувати проєкт зближення з Німеччиною.

Англійська преса вважає вибір Гінденбурга дуже прикрою несподіванкою. Ясно, що перші відгуки цієї преси, так само як французької та німецької, дійшли до нас покищо у телеграфічних скороченнях і тому не можна передавати їх точно. Тому справоздання з тих голосів відкладаємо на пізнійше.

Ясно, що враження у польській пресі приголомшуюче. Часописи ріжних партій ріжняться між собою лише в тоні, а не по суті. Вшехполяки прибирають позу вдоволених, звеличуючи принціп царських офіцирів з останньої війни: „Чем хуже — тем лучше". Р. Дмовскі в „Ґазет-і варшавск-ій" уважає вибір Г. щирим признанням німецького народу — тої „віри молодої Німеччини, яка приходить", а яка не має нічого спільного з демократією. „Нові основи", на яких хотіла демократія будувати світ — сильно захитані. А „Слово польске" шкварить таки просто: „За такий учинок Німців можна лише похвалити. Пророчистість цієї ситуації мусить продертись до вух найбільше неохочих у Льондоні, Парижі, Вашингтоні, у всім світі. І мусить зробити своє. І зробить своє. А те, що зробить, може бути для Польщі лише корисне". У вчорашній статті ми вже натякнули на пе буцімто іронічне вдоволення, кажучи про двоїн тривоги. „Час" надіється, що вибір Г. є тільки симптоматичним епізодом, повним ваги, не без наслідків, але який не в силі заламати провідної лінії німецької політики: лінії порозуміння з Англією і приєднання її інтересів проти Франції та Польщі.

Будьмо послідовні!

Польський шкільний плєбісцит.

Час від 1. квітня до 31. травня є призначений на переведення польського шкільного плєбісциту. Вже сам шкільний закон і виконавчий розпорядок до нього дає польському населенню великі удогіднення при переведенню цієї акції. Коли шкільний інспектор одержить українські декларації, має обовязок повідомити населення громади про внесення декларацій з домаганням української мови навчання. Повідомлення відбувається через вивішення оповістки в льокалі громадського (ґмінного) уряду, а коли його нема, то в иншому вйдному місці. Це робиться тому, щоби польському населенню дати змогу переведення протиакції. При польськім плєбісциті також підписується декларації, але на таких деклараціях н е т р е б а урядового ствердження власноручности підписів і вистарчить, коли таке домагання поставлять батьки лише 20 дітей в шкільному віці.

Не вимагається також, щоби діти були польської народности і щоби в даній місцевости був якийнебудь відсоток польської людности. До важности домагання польської мови навчання вистарчить, коли жадають цього хочби й батьки українських дітей.

Як бачимо, розпорядження про польський плєбісцит відбігають далеко від розпоряджень про український.

Одначе польським „народовим орґанізаціям" було замало тих улогіднень і вони стараються перевести шкільний плєбісцит при активній співучасти державних чинників, а саме старостів, шкільних інспекторів, учителів і органів державної поліції. Тільки народові орґанізації не вдоволяються вовсім тим, щоби спонукати польське населення до вношення шкільних декларацій з домаганням польської мови навчання а стараються ще й українське населення примусити, щоби й воно теж домагалося польської школи. Ця акція іде в широких розмірах скрізь по цілому краю.

З усіх околиць краю доходять відомости про численні надужиття шкільних учителів. Дітям грозиться виключенням зі школи, якщо їх батьки не відкличуть українських і не підпишуть польських декларацій (пр. кілька сіл збаражського повіту). Навіть допомогова акція весняних засівів є звязана зі шкільним плєбісцитом в цей спосіб, що відсилається селян, які підписали українські декларації, до українських інституцій. Не менше ревно співпрацюють в цій справі органи державної поліції.

Слід однак зазначити, що в більшости випадках українське населення твердо стоїть за своєю українською школою і ні погрозами ні ласками не дається спонукати до відкликання своїх декларацій і до підписування других. Деякі повітові ради, як прим. рада в Турці, видали декларації в українській мові з домаганням польської школи. Де не вдається здобути підписи отверто, там уживають народові орґанізації найріжнороднійших підступів. Вони агітують серед неграмотних або малограмотних українських селян і велять їм підписувати ріжні буцім то невинного змісту письма, як прим. прошення на отрую на миши або на право випасу, а на ділі дають до підписів польські декларації. Де не помагають всі ті штучки, там підписують на деклараціях батьки Поляки за своїх дво- і трилітніх дітей. Вони рахуються з тим, що ці декларації підуть до ствердження до шкільного інспектора, а цей не буде уневажнювати їх.

Взагалі дається запримітити у всіх шкільних властей деяка зміна фронту.

Станіслав Грабскі. Свою шкільну політику представив він ядерно у свойому творі „Uwagi o bieżącej historycznej chwili Polski" (Варшава 1923).

(Стр. 114.)

„Więc całe urzędowanie musi się odbywać w języku polskim, więc szkoły muszą być prowadzone w duchu naprawdę polskim, więc napisy na budynkach rządowych muszą być polskie. C o j e s t r z ą d o w e, — t o j e s t w R z p l i t e j p o l s k i e j. Bo Rzplita jest państwem polskiem".

Супроти нового наступу на українську школу перед українським населенням стоять слідуючі завдання:

1) Українські громадяне можуть домагатися тільки української школи. Ані намови урядових чи півурядових впливових кол, ані їх погрози,

2) В кождому селі свідоміші громадяни повинні пильно стежити за польським плєбісцитом і про всі надужиття доносити негайно до наших послів у Варшаві і до української преси.

Н е в д о в о л я й м о с я т и м, щ о п е р е в е л и у к р а ї н с ь к и й п л є б і с ц и т з г і д н о з н а р о д н ь о ю ч е с т ю, і н е п р о п у с к а й м о з о ч е й д а л ь ш о г о х о д у ш к і л ь н о ї а к ц і ї. Б у д ь м о п о с л і д о в н і і н е д о в в о л і м, щ о б и з н а ш о ї б а й д у ж н о с т и й л е г к о в а ж н о с т и с к о р и с т а л и

В. Ю. Кисілевський.

З канадійської прерії.

Сусід наш найблищий, Іван, іде на залізничу стацію. Я написав лист, треба віднести, щоб подав на пошту, а то тиждень цілий прийдеться підждати, заки наша пошта піде.

Дорога веде через ліс, далі трохи властивою прерією і гаєм.

Впав свіжий сніжок уночі. Великі білі платки, пухкі, ніжні, блищать до сонця. Де трохи вільніша просторінь, де ліс зі степом міняється, дує сильний морозний вітер та завіває за одну хвилину всякий слід. Сніг укладається в кучері, наче вовна на вівці, міниться до сонця, та вічно рухається, мов живий. Зривається місцями, закурить і сяде...

В лісі сніг змережаний всяким звірячим слідом... Найбільше свіжих заячих стежок. В ряди-годи глибший слід, не тільки ніг, але й хвоста. Це лисиця йшла на лови.

Але от, де „темряки" починаються, цей глухий кут прерії, веде глибокий слід аж на поляну і губиться, заметений вітром.

Що це може бути? Чи хто сильця клав?

Сніг сягає високо поверх колін; часом нога западається ще глибше, а часом вдержується на самому верху.

Ні! це не людський слід. Може оленя? Треба йти глибше в ліс, щоби віднайти докладний відтиск.

І не олень це, але... лось!

Мисливська жилка відізвалась всею силою. Кілька днів тому як кулі до кріса прийшли — можна спробувати щастя.

Як тільки вечір почав западати, як над лісами сонце зачервоніло, вибравсь я з крісом та в теплих ногавицях в темряки.

Поволі, краєм ліса, ледви добивсь до лосевих слідів.

Зійшов місяць. Сонце зовсім скрилось за лісом. Вже й небо стемніло.

Гурт диких курей злетів зі снігу, сіли на березах оподалік.

З ліса вискочив білий канадійський заяць, пристанув на мить і поскакав свіжою стежечкою в молодник.

Тихо, навіть вітер перестав віяти...

Далеко десь, в стороні де фарми стоять — завив кайот... Наче пробує свого голосу. Витягнув цілу свою нехитру скалю і втих. Любується сам своїм голосом... По якомусь часі знов завив, до нього долучився другий, далі третій. Вітрець ледви доносить їх пісеньку в ліс. Певно подибали якусь падлину.

З ліску вибіг знову біленький заяць. Постояв хвилину, подивився в один бік, другий, та безжурно поскакав до молодих кущиків, з яких тільки верхи зі снігу торчали... Поскубав трохи і звернув на стежечку. Напроти нього вибіг другий. Привитались оба і розійшлися. Проскакали яких кілька кроків і рівночасно завернули.

Ще один заяць і ще один...

На скатерті з ніжного біленького снігу освітленого молодим місяцем та безлічю зір зібрався цілий гурт цих біленьких збиточників, наче на які вечорниці... Тільки мигають тіни. Бавляться тихенько, без жадного шелесту... Крутяться, ловлять один одного, перескакують себе... Тільки близько ліса сидить один тихенько, нащуливши вуха, хіба від часу до часу проскаче кілька кроків і знов сяде, наче приглядається веселій забаві...

Місяць викотився високо... Кайоти все ще виють...

Закурився сніг. Крайній заяць стріпав задними лапками, аж задуднїло...

В одну мить вечорниці перервалися і весь веселий збір розскочився на всі боки...

З куща зовсім близько мене, наче стріла з лука вилетіла довга біла ласиця... Ще один скок, відбилась від землі, мов мячик... Тишу перервав жалібний писк... Таки попався котрийсь з них у ці невблаганні кігті... Білий клубок перекотився кілька разів по снігу і задержався.

Я підніс кріса.

Прерією залунав тріскіт пострілу...

Клубок лискавкою розвинувся... Ще один постріл...

Не добігла до ліса. На снігу остав темний слід...

На лося не було вже чого ждати.

Лютий.

Відгуки дня.

Скоки на боки.

I.

Неділя 26. квітня 1925.

Гурток прихильників зміни повітря постановив покинути на один день столицю і поїхати над срібнолентий Сян — у город Перемишль.

Заохочували до цього: погода, запрошення і традиційна гостинність нашої окраїнної твердині.

Два тижні йшли горячкові приготування до подорожі: зашивання, відпрасовування і випозичування ріжних частей гардеробу. Кождий з учасників здавав собі ясно справу, що столичні гості мусять виступати на провінції гідно і репрезентативно.

В останній хвилі одна дрібничка мало що не звела внівець усіх заходів і трудів. Кождому з чотирьох учасників бракувало по 2 а навіть і по 3 зол. на дорогу „туди“. Дорогою „звідтам“ ніхто не журився, бо відома жертвенність Перемишляків давала запоруку повороту, хто зна чи й не другою клясою.

Але захмарену ситуацію розяснив королівський жест редактора сатиричного журналу „Зиз“, який одинокий має зрозуміння для трагічних ситуацій.

І ми вибрались...

Роскішний потяг, зложений з німецьких і французьких вагонів, шарпнувся, як пянатий урядник по першім і попхав на захід.

Дивне явище дається заобсервувати в нас у Галичині. Чим далі на захід, тим більше села стають бідні і боґачі. Видно як на долоні, що культура йшла до нас від заходу, як про це весь час трублять наші сусіди.

Переїзджаємо роскішні околиці Городка, Судової Вишні і Мостиск. Минаємо Медику і ось перед нами: в готові святий Перемишль. По дорозі розбиті фортифікації, сліди минулих боїв і попередніх окупацій. Вкінці місто з імпозантними двоповерховими хмародерами і безліччю костелів (один на 50 душ!).

Вкочуємось на стацію... Ми зимовали собі всяке офіціяльне прийняття і тому й дивниця ні місто не прикрашені хоругвами чи квітами.

Коротка промова представника громадянства, коротка відповідь технічного редактора і ми попри фіякри і авта рушили пішки до міста.

Нікому з присутніх не билося так радісно серце як мені.

Перемишль! Місто, в якім я безуспішно вчився розуму, — цілих вісім років. Місто, в якім пережив я стільки гарних хвиль до поправки з греки включно.

Кождий завулок, кожда лавочка, кождий камінь знають мене. Витають солодкою усмішкою, як витали по кожних вакаціях. Все, що я лишив тому 12 років, остало таким самим донині.

Тільки я вже не той, що колись!...

Але геть сумні думки про зморшки, женячку і заробітки! Студентська безжурність, прийди і осіни душу стомлену незгодинами життя і плотій.

(Все висше написане це лише увертура. Властива річ прийде щойно після першомайського відпочинку).

Галицький Чінке.

противники на те, щоби вкінець обернути всі наші дотеперішні зусилля! Хай наш порив енергії переводиться у стійку й невідхильну поставу, об яку розібються усі ворожі затії.

Забава в монархію.

Польські монархісти організуються.

У звязку з вибором Гінденбурга на президента німецької республики курсують найріжнороднійші політичні сплетні про недалеку монархію в Німеччині та про те, що взагалі з побідою Гінденбурга моментально заворушилися всі монархісти в Европі. Не остали позаду і польські монархісти. Вони теж підняли голову. З кандидатурою і вибором Гінденбурга звязують і заповіджений на день 2. травня зїзд польських монархістів у Познані. Хоча намічений зїзд належить у Польщі до нелеґальних протиреспубликанських заходів, а проте польські монархісти з ним не криються, та ґромогласно його реклямують. Ходять поголоски, що вони намітили вже навіть кандидата на короля. Має ним бути не заповіджений п. Чіпкою князь Павло Сальватор Рецельскі, але князь Сикст Парменський, брат б. цісаревої Зити. Закордоном ці поголоски поширені до тої міри, що до Варшави наспіли вже від закордонних урядів урядові запити про те, що є на річи. На монархічному зїзді в Познані стоять на дневному порядку такі справи: 1) монархія і парляментаризм; 2) монархія і церква; 3) монархія і справа національних меншостей; 4) монархія і Жиди; 5) монархія і земельна справа; 6) монархія і робітнича справа; 7) границі польської держави; 8) король і адміністрація. Як бачимо, то польські, переважно дуже молоді монархісти, забираються до діла з розмахом і трактують про справи першорядної державної ваги. Цікаво, що на те все скажуть урядові чинники. Польські монархісти хочуть протиставити німецькому воюючому монархізмові не менше войовничий польський. Таким чином думають вони краще заасекурувати Польщу від ревізії західних границь. Гінденбург і компанія—мовляв—настрашаться самого блеску польського короля і спустять з тону. Так видно розумують польські царедворці.

Голод.

Комунікат.

Місцевий Комітет Допомоги „Голодному Селу“ подає до відома львівському громадянству:

1) В наслідок ухвали Краєвого Комітету Допомоги „Голодному Селу“ (Діло ч. 68), Народньої Організації Українців м. Львова з дня 5. квітня ц. р. і революцій обох віч Українців м. Львова з дня 20. і 26. ц. м. висота жертв на протиголодову акцію виносить що найменше висоту одноднєвного заробітку або пятидневного доходу. Тому жертводавці, що досі зложили невідповідну суму, доповнять в перших днях мая ц. р. зложену ними жертву до висоти одноднєвного заробітку, або пятидневного доходу.

2) По думці ухвали вище наведених установ всі Українці міста Львова обовязані зложити вимагану жертву на допомогу голодному селу. В другій половині мая ц. р. появиться точний виказ усіх жертводавців м. Львова, який перешлеться кожному зокрема для провірки зложеної ним жертви. Тому закликається львівських громадян зложити, — чи там — доповнити жертви в перших днях мая. Жертви складати до рук: б. збірщиків, голов українських установ, або переслати до б. Краєвого Союза Кредитового (тепер Централький Кооперативний Банк) Ринок ч. 10 I. пов.

3) Справа голоду на селі — це справа у нас мало популярна. Що в наших підгірських околицях, а також в повітах близше Львова панує справжній голод — годі це зрозуміти львівському міщанинові.

Тому Місцевий Комітет Допомоги „Голодному Селу“ просить свідомих громадян до інтензивної помочі в збірці жертв, передовсім між малоосвідомленим з цею справою львівським населенням.

Честь львівських Українців вимагає, щоби збірка жертв на цю преважну ціль випала гідно. На Львів дивиться цілий край, дивляться всі в межах і поза кордоном Польщі. Відповідальність спаде не лише на Комітет, але й на всіх Українців м. Львова.

За Місцевий Комітет Допомоги „Голодному Селу“:

Ів. Ліщинський.

(Місцевий Комітет урядує в домі Тов. „Просвіти“ Ринок, ч. 10 II п. в льокалі Повітового Тов. Кредитового, від год. 9—17).

Коментар до пожежі в Хоросткові.

В неділю 26. квітня цр. счинилась велика пожежа в Хоросткові, де згоріло 237 будинків. Пожежа вибухнула о год. 12·30 в полудні, коли люде були в церкві і костелі. Причиною пожежі є 13 баталіон пограничної кавалерії, який розложив військову кухню чотири метри від соломяної стодоли громадянина Мислецького. Коли той останній попереднього дня звернувся до ротмістра (команданта баталіону), щоби забрали кухню, бо грозить небезпека з огляду на велику бурю, ротмістр сказав, що не тільки буде держати її під стодолою, але також може і в хату втягнути, бо має на це право. Прочуття громадянина Мислецького не завело. Коли військо варило обід, іскри з кухні посипались і почала горіти стодола. Від стодоли — хата, а звідси на місто, де з вогнем пішло 237 будинків.

Дивує мене, що „komisarz miasta“ Хоросткова бавиться тільки в великого патріота і робить все те, що непотрібне, а не подбає навіть за те, щоби в громаді була хоч одна сикавка. Пожежа була така велика, що з Тернополя мусіли вислати осібним поїздом огневу сторожу.

Спочатку ратунок був неможливий, бо полишені кріси та муніція вибухали і не давали можливости доступу до будинків. В огні спалився кінь, корова і більша скількість безрог. В великім страху одна жінка збожеволіла. Дня 27. квітня на місце катастрофи прибули тернопільський воєвода, староста з Копичинець і сенатор Орлінські, який припадково був в Тернополі та багато инших людей. Тернопільський воєвода склав комітет допомоги для погорілих, на чолі якого станув староста з Копичинець. Воєвода виасиґнував 5.000 золотих на погорільців. Місцевий граф Семіньскі 100 m[3] дерева на будову і 100 фір иншого. Військовість взяла на себе очищення звалищ та допомоги навезення глини, піску і дерева з лісів. Староста має звернутись до власників лісів у повіті, щоби також прийшли з поміччю погорілим. Погорілі остали без шматка хліба, тому вислано негайно збірку для прожитку людей і худоби.

Звертаємо увагу дотичних урядових чинників, які мають дбати про добро громадян, щоби не дозволяли розтаборюватись війську в таких невідповідних місцях, а військо само повинно мати зрозуміння, що його „егзистенція“ залежить від податків громадян, і як слід поводитись з населенням. І. К.

ОСТАННІ ВІСТИ.

За злуку Австрії з Німеччиною.

На 2. і 3. травня орґанізують у Відні великі маніфестації за злукою з Німеччиною.

Анґл. часопис про Польщу.

„Ню Стейтсмен“ помістив статтю про Польщу. Зазначує, що хоч анґл. опінія є проти нападу на Польщу, то під ніяким оглядом не може Англія гарантувати теперішніх границь Польщі. Колиб Польщу заатакували СРСР, або Німеччина, то більшість анґл. громадської думки булаб по боці неприятелів Польщі.

Розправа за атентат в Софії.

Розправа проти виновників атентату в софійському соборі зачнеться, мабуть, 1. травня перед военним судом. Думають, що обвинувачуючі докажуть, що болгарські комуністи й емісарії партії Стамбулійського заініціювали з III. Інтернаціоналом той заговір. Слідство виявило, що заговірники послугувалися елеґантними дамами для шпіонажі. Ті жінки арештовано.

Після вибору Гінденбурґа.

Заприсяження Гінденбурга перед парляментом буде около 9. V. Цікавляться, хто буде держ. підсекретарем при президенті, який відгравати ме велику ролю. Буде ним, мабуть, якийсь член нар. партії. Виборчий комісар візвав Гінденбурга, щоби до 4. V. заявив, що приймає вибір.

На засіданні нім. уряду ухвалили міністри не зголошувати димісії з причини вибору Гінденбурга.

Перед розвязанням пруського сойму.

Дня 28. IV. після заяви прем. Бравна, пруський сойм відложено. „Фос-Цтґ.“ пише, що коли Бравн не одержить довіря, розвяже сойм і розпише нові вибори на 14. VI.

Кооператива „Український Театр“ у Львові.

Вибрана на Звичайних Загальних зборах нова Надзірна рада на своїм засіданні з дня 25. квітня цр. уконституувалася як слідує:

Голова: Мих. Галущинський, 1 заст. голови д-р В. Загайкевич і радн. О. Домналик, секретар д-р М. Рудницький, заст. секретаря інж. В. Маліцевський, Контрольна комісія д-р Ю. Савчак, д-р І. Гриневецький, О. Онисько, заст. Ст. Федорцева, д-р Ст. Людкевич. Членами Надзірної ради є д-р Мих. Волошин і інж. В. Дутка зі Станиславова (на місце М. Заячківського, який зрезиґнував). Заступниками членів є Дм. Николишин і Іван Кузьмич.

Виконуючи постанову Загальних зборів 1) щодо будови театру вибрано комісію знавців в складі: радн. О. Домналика, д-ра Ст. Федака, дир. О. Саєвича, дир. Я. Колтуньока, дир. Василя Барвінського та д-ра М. Рудницького — яка то комісія доповнена трьома делеґатами українського технічного товариства має призадуматись над фінансовими і духовими можливостями будови українського театру у Львові, виробити докладні пляни та кошторис будови і з конкретними внесками прийти перед Надзірну раду згл. Надзвич. загальні збори.

2) Щодо ведення театру від осени — рішено:

а) добути потрібні на урухомлення театру фонди по думці ухвали Загальних зборів дорогою вплачення через членів кооперативи і цілого громадянства в місяці травні бодай по одному доларові від особи.

б) звернутися до дир. О. Загарова в Ужгороді з пропозицією перейняти артистичний провід і режисерію проєктованого театру.

в) утворено провізоричну артистичну раду, якої склад покищо неповний, а яка в порозумінні з будучим режисером театру має занятися усталенням артистичного напрямку театру та подбати про відповідний репертуар.

Памятайте: Рідна Школа — це народня фортеця, це певний захист у добі лихоліття!

НОВИНКИ.

— Боротьба за права української мови. Від початку цього року (1925) Окружний суд карний у Львові видає всі конфіскаційні присуди, призначені для нашого часопису (як і для інших українських часописів) виключно в польській мові з припорученням, що ті присуди мусять бути надруковані в нашому часописі в польській мові. Супроти того наша редакція за кожним разом домагалася від Окружного Суду у Львові урядового українського перекладу конфіскаційних присудів, одначе Окружний суд за кожним разом видавав відмовну ухвалу. Проти цих відмовних ухвал наша редакція подавала за кожним разом зажалення до Апеляційного Суду у Львові. На днях дістали ми рішення Апеляційного Суду, яким голагоджено всі наші дотеперішні зажалення негативно. Це рішення наводимо тут дословно в повнім тексті: Sąd apel. we Lwowie 14 kwietnia 1925. Licz. cyw. D. VI. 72 do 98|25. — Sąd apelacyjny we Lwowie postanowił po wysłuchaniu Prokuratora nie uwzględnić zażalenia redakcji czasopisma „Dilo“ i jego odpowiedzialnego redaktora Aleksandra Kosłyka przeciw uchwałom Sądu okręgowego karnego we Lwowie z dnia 7-go lutego 1925 Pr. 56, 66, 71, 73, 80, 82, 88, 89|25. — z dnia 11. lutego 1925. — Pr. 96|25. z dnia 13. lutego 1925 Pr. 99|25. z dnia 17. lutego 1925 Pr. 106 i 108|25. z 21 lutego 1925 Pr. 114|25. z 24 lutego 1925 Pr. 118, 120 125|25. z dnia 27 lutego 1925. Pr. 124 i 137|25, z 28 lutego 1925, Pr. 141|25 z 3 marca 1925 Pr. 145, 146|25, z 4 marca 1925. Pr. 148|25, z 5 marca 1925 Pr. 151|25 z 6 marca 1925 Pr. 156|25. z 9 marca 1925 Pr. 162|25, z 10 marca 1925 Pr. 166|25, któremi odmówiono wnioskowi o doręczenie orzeczenia konfiskacyjnego także w przekładzie na język ruski i zaczepione uchwały zatwierdzić z trafnych przyczyn przytoczonych na uzasadnienie zaczepionych uchwał. — Wedle bowiem art. 1. ust. z 31. lipca 1924 Dz. U. Nr. 78 poz. 757 językiem urzędowania wewnętrznego i zewnętrznego sądów i urzędów prokuratorskich (także notarjatu) jest zasadniczo język polski, jako język państwowy. Wyjątki od tej zasady wymienione w następujących artykułach nie uzasadniają żądania zawartego w zażaleniu, zaczem żądanie to jest niedopuszczalne. — Zwrócić bowiem należy uwagę na to, że w postępowaniu prasowem, o ile chodzi o orzeczenie konfiskaty, stroną podającą wniosek jest prokuratura, nie zaś czasopismo, czy też redaktor, którzy w tem stadjum nie są z ustawy uprawnieni do czynienia wniosków. — **Czerwiński m. p.**

— Зміни в воєвідствах. У новинці, поданій у вчорашніх останніх вістях про зміни у станиславівському воєвідстві, а саме, що станисл. воєводою має стати львівський віцевоєвода Войзіцкі, помилково сказано: „станиславівський в о є в о д а Олександер де Льож полишиться далі на своїм становищі“. Виходилоб — що у Станиславові будуть аж два воєводи! Тимчасом винувата тут друк. помилка; має бути: „станиславівський в і ц е в о є в о д а Олександер де Льож... і т. д.“.

— 200.000 долярів в перемінї на польську валюту дає рівно лише один мільйон чотири т. (1.004 тис.) золотих, а не 104 міл., як подано вчора у новинці п. н. „Новий український багатир“ — це простий недогляд, від якого власник долярів не стане багатшим.

— Ревізії й арешти. В ночі з 27. на 28. ц. м. переведено у Львові такі поліційні ревізії: 1) у пп. Качмарських при вул. Вишнивецьких 2, де живе кількох студентів. Це вже третя ревізія у тому помешканню на протязі двох тижнів. Забрали виказку членів студентського спортового кружка й випитували за університетськими викладами; 2) в домі українських інвалідів при вул. Софії — арештували пп. С. Українського і Дацького; 3) в помешканню кількох студентів при вул. Марка 20. Арештували студента Гавтковича (швидко випустили на волю) і студ. Гронського — обох за мниму приналежність до КПЗУ.

— Травник contra Лісковацький, або яке їхало таке здибало. В останню, т. зв. Провідну неділю відбулися щорічні збори членів львівської Ставропігії задля вибору сеніорату. Ці збори виявили знову черговий раз всю гниль і упадок усякої громадянської етики та почуття відповідальности у таборі кацапських мамелюків і мамутів, які з ласки власть імущих загарбали у свої лабети цю найстаршу українську культурну твердиню. Як твердять втаємничені, ославлений Третяк рішив використати ці збори для зведення особистих порахунків зі своїм побратимом і недавнім приятелем від серця, сивобородим дон-жуаном Лісковацьким. Щоби ще дужче впекти його й заслужити собі славу дипльомата, Третяк виголосив спершу похвальну промову в честь Лісковацького, як того, що своїми чолобитнями поклав головні заслуги біля позискання з польських рук ставропігійського майна. Після таких пеанів відчитано лісту майбутньої Старшини, на якій не було імени Лісковацького. Зміркувавши, що його виводять в „дураки“, Лісковацький аж залінився. Счинився такий скандал, що прокуратор Сивуляк даремне старався найти аналогію в історії Ставропігії, а Костецький попав у патос і взивав усі вищі сили, щоб вразумили і примирили братні кацапські душі. В обороні Лісковацького виступив Лагола й оба вони, на знак протесту, покинули збори. При голосуванню всетаки Лісковацького вибрали до сеніорату, а щоб і вовк був ситий і коза ціла — Третяк став сеніором Ставропігії. Таким робом на старім смітнику — окрім дужчих запахів — нічого не змінилося. Дотеперішний „ржондови коміcарж“ Третяк стоїть дальше на чолі інституції, з якої нині залишилася лише хіба одна традиція. Третяк як сеніор Ставропігії, установи, що в першу чергу має дбати про інтереси української греко-кат. церкви й її культурні надбання — це просто глум: адже той самий Третяк в 1914 році декларував себе приклонником московського православія, і ані церквою, ані культурою ні трішки не цікавиться. На Волоську церкву й її священиків Ставропігія не дає ані сотика, у самій церкві, до якої постійно сходяться звідувачі й рисовники, тримає усяке дрантя і взагалі про вигляд церкви нічого не дбає. Щодо релігійних поглядів Третяка характеристичним є виповіджения помешкання й посади переплетникові Подолякові за те, що він не хотів працювати в 2-ий день Великодня!

— Управа Краєвого Союза Ревізійного. Рада Кр. Союза Рев., вибрана Загальним Збором в дні 25. м. м. уконституувалась під проводом голови інж. Юл. Павликовського на засіданні в дні 9. ц. м. як слідує: Р а д а Т о в а р и с т в а (§ 20. статута): Голова: інж. Павликовський Юліян, Львів (вибраний Загальним Збором Кр. С. Рев.): заст. гол.: Луцький Остап, Воля Добгостоцька, пов. Стрий; секретар: Ладика Дмитро, Тернопіль; касієр: д-р Волошин Михайло, Львів; контрольор: дир. Павлюк Емануїл, Стрий; члени: дир. Герасимович Сильвестер, Львів, дир. Коренець Денис, Львів, інж. Дяків Олекса Станиславів, рев. Матчак Михайло, Львів, дир. Пашкевич Іван, Копичинці, дир. Шахнович Михайло Бібрка, д-р Чайківський Богдан, Сокаль, посол Чучман Максим, Варшава. Крім цього в склад Ради входять відпоручники фахових Союзів (§ 19. стат.) Кр. Союз „Народня Торговля“ Львів, дир. Заячківський Микола, Кр. Союз Кредитовий „Центробанк“ Львів, дир. Саєвич Омелян, Союз Союзів „Центросоюз“ Львів, дир. Шепарович Юліян, Кр. Союз для хову і збуту худоби Львів, дир. Цмайло-Кульчицький Василь, згл. його заступник д-р Петрів Зенон, Кр. господ.-молочарський Союз Стрий, інж. Палій Андрій, згл. його заступник дир. Мудрик Андрій. В и д і л Р а д и (§ 20. статута). Члени: інж. Павликовський Юліян, Луцький Остап, дир. Герасимович Сильвестер, д-р Волошин Михайло, дир. Шахнович Михайло. Заступники: дир. Павлюк Емануїл, інженер Дяків Олекса.

— „Голос Дяків“. З днем 1. квітня 1925 р. почав в Коломиї виходити одинокий дяківський орган „Голос Дяків“ під відповідальною редакцією місцевого дяка Нестора Волчука, як „незалежний, аполітичний, безпартійний, становий часопис“. Метою часопису є боротьба за кращу долю дяків, з огляду на завдання газети стати організаційним чинником одного українського стану. Передплатниками цього часопису повинні стати всі свідомі українські дяки.

— 50-літній ювилей. (На увагу Читальням у Городенщині.) Дня 16. мая, себто в день скасування панщини, Котиковецька Читальня, пов. Городенка, обходитиме 50-літні роковини заснування першої Читальні в Городенщині. Це буде святочний обхід, на який м. и. заповів свій приїзд голова Гол. Управи „Просвіти“ дир. Михайло Галущинський. Виділ філії Читальні в Городенці на чолі з д-ром Т. Окуневським і п. О. Чубатим взиває всі Читальні в повіті, щоби взяли громадно участь в цім рідкім святі. Святкування розпічнеться о 9 ій годині Богослуженням у парохіяльній церкві в Городенці, почім всі Читальні повіта рушать походом до Читальні на Котиківці. З полудня того ж дня відбудеться гостина членів прибувших на Котиковецькій толоці.

— Виїзд п. Г. Борисоглібської. Управа „Українського Товариства допомоги еміґрантам з України“ листом цим складає свою найсердечнішу подяку всім особам та установам, які своїми добровільними датками, грішми та річами, дали змогу в кращих умовах повернутися на Велику Україну заслуженій артистці Ганні Борисоглібській. Так само Управа сердечно дякує пп. М. Донцовій, Н. Дорошенковій та О. Підгірській, п. послові С. Підгірському та Т. Морозу, що взяли на себе труд збірання пожертв і тим реально допомогли п. Борисоглібській виїхати додому. Голова Товариства, проф. Ів. Огієнко.

— Французький Інститут у Варшаві. В понеділок 27. IV. відбулося врочисте відкриття французького Інституту у Варшаві. Міститься він у палаті Сташіца. Завданням Інституту є знайомлення Поляків із французькою культурою і Французів із польською. Інститут буде працювати у тісному звязку з паризьким університетом і буде видавати навіть дипльоми в імени того університету. Дипльоми матимуть рівнорядну вартість з дипльомами високих шкіл. В Інституті будуть відділи: правничий, економічний і літературний. До управи входять ректор паризького університету Апель, член Академії Пуанкаре, сенатор Буржоа, професор Колеж де Франс Мейе і представники університетів у Нансі та Штрасбургу, представник словянського Інституту в Парижі і французький амбасадор у Варшаві.

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане редакція не відповідає.

З судової салі.

Розправа проти о. прал. Куницького.

Дня 27. квітня відбулася в окружному карному суді при вул. Баторія перед трибуналом суддів присяжних розправа проти о. крилошанина Л. Куницького за переступство з § 300 к. з.

Обвинувачений мав допуститися тої карної провини, виголошуючи надгробне слово в часі похорону Петра Яремійчука 11. листопада 1924 р. Петро Яремійчук був в літах 1922 і 1923 політичним вязнем. В тому часі померла його мати, що мешкала в сутеренах тої самої вулиці, при якій відбував слідчу вязницю її син. Будучи в тюрмі, син не мав змоги навіть взяти участи в похороні матери. Вийшовши на волю, Яремійчук занедужав. Тюрма відбилася на його здоровлю так фатально, що він помер. У похороні Яремійчука взяла участь широка українська громада. Над гробом виголосив пращальне слово о. крил. Куницький, в якому будімто сказав такі слова: „ворог, який скував наш народ кайданами і т. д.“ Ці слова затямив собі поліціянт Крукер, що як виявилося на розправі, не знає навіть української мови, хоч запевняв, що її розуміє. Слів тих не записав а затямив собі а потім зробив з памяти донесення до прокуратури. Прокуратура підтягнула цю заподану поліційником фразу під § 300 к. з. що трактує про злочин пониження, легковаження і висміювання державних урядів. Під тойже § підтягнено і те, що в тій же промові обвинувачений зневажив польський суд, закидуючи йому фальшиво, що він видавав розпорядження, яких направду не було, а саме, що заборонив Яремійчукови побачення з умираючою матірю, та участь у її похоронах.

Проводив розправою радн. А н т о н е в і ч, вотували радн. Д в о р ж а к і Х л я м т а ч, обвинувачував прокуратор Л а н е в с к і. Боронили адвокати: д-р М а р і т ч а к, д-р Г а н к е в и ч і д-р Г в о з д е ц ь к и й.

Розправа почалась ранком а закінчилася щойно пізним вечером. Трибунал відкинув внесення оборони на відчитання акту обвинувачення по українськи мабуть тому, що у львівському суді панує „т р а д и ц і я б о р о т ь б и з а п р а в о п о л ь с ь к о ї (!) м о в и“. По переслуханню обвинуваченого, що до ніякої провини не почувається, та по переслуханню пятьох свідків прокуратора, самих поліційних функціонарів, трибунал допустив і двох свідків оборони а то о. Яримовича і п. Арк. Малецького, що цілком заперечили приписувані обвинуваченому закиди.

По скінченню доказового поступування виголосив промову прокуратор, що апелював до суддів присяжних та їх патріотичної совісти в напрямі засуду. На промову прокуратора відповів адвокат д-р Марітчак довгою продумано і річево зложеною та гарно виголошеною промовою, в якій цілковито ослабив виступ прокуратора та розбив акт обвинувачення. Провідник трибуналу виголосив потім дуже обєктивне, стисло річеве і правниче резюме та поучення для лави присяжних суддів.

По нараді присяжні судді дали таку відповідь на поставлені питання: С і м голосів „так“ а пять голосів „ні“. Наслідком такого висліду голосування о. крил. Куницького звільнено від вини і кари. Звільнення отже треба завдячувати тільки одному голосові, бо щоби когось засудити на це потрібно вісьмох голосів „так“.

ОПОВІСТКИ.

Челіст Богдан Березницький після концерту у Львові виїздить до більших міст Галичини і дасть концерт в Станиславові 4.V., Бережанах 5.V., Стрию 6.V., Самборі 7.V., в Дрогобичі, Бориславі і Перемишлі 12.V. Музикальні круги тих міст будуть мати рідку нагоду запізнатися з високою штукою нашого знаменитого челіста. 1—1

Приготовний курс до гімназії починається 1. мая. Зголошення принимає Управа гімназії в Городенці. 1866 1—3

Львівський „Боян“. Проби до слідуючого концерту зачнуться в пятницю дня 1. мая ц. р. Проситься всіх членів являтися на пробах. Рівночасно проситься о вирівнання членських вкладок. — **Виділ.** 1867 1—2

Дрібні оголошення.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Звичайний Загальний Збір

акціонарів Земельного Банку Гіпотечного

відбудеться в пятницю дня 22. мая 1925 в салі товариства „ДНІСТЕР“ у Львові (ул. Руська 20. партер) о год. 10. рано.

Право голосу на Зборах мають ті акціонарі, які найпізнійше 14 днів перед Загальними Зборами зложать в Дирекції Земельного Банку Гіп. або в „Українській Щадниці“ в Перемишли акції разом з незапавшими купонами.

ПТ. Акціонарі, котрі ще не піднали своїх акцій а мають намір взяти участь в Загальних Зборах, зводять про це повідомити Дирекцію Банку подаючи свою адресу, щоби їм на час видано легітимації на Загальні Збори.

На зложені акції будуть видані посвідки та легітимації (виказки) тим, які мають право вступу на Збори (§§ 66, 67 і 68 статута).

Кождих 100 акцій дає право до 1. голосу. Акціонарі, що мають менше як 100 акцій є управлені установити спільного повновласника з поміж себе або передати повновласть иншому управненому акціонерови. 1864 1—2